

تاریخ

چرچیل و روزولت و استالین در طی کنفرانس تهران

نشست تهران

نشست تهران در محل سفارت شوروی برگزار شد و شاه نیز برای شرکت در نشست ناگزیر بود به سفارت برود. در جریان نشست تهران، چرچیل و روزولت حاضر نشدند به دیدار شاه بروند و تنها اجازه دادند شاه در محل سفارت با آنها به طور جداگانه دیدار کند

چرا تهران؟

مسکورا برای تشکیل اجلاس رهبران امریکا، انگلیس و شوروی در تهران پذیرفته بودند ولی به هیچ وجه دولت ایران را در جریان تصمیم خود برای تشکیل نشست در تهران، قرار ندادند و حتی از مذاکرات خود در نشست نیز خبری به مسئولان ایرانی داده نشد. تنها در روز ورود رهبران متفقین، نخست وزیر ایران - علی سهریلی - در جریان قرار داده شد.

این نشست که در دوره دوم کابینه علی سهریلی برگزار شد، از ابتدا تا انتها به صورت محرمانه و بدون انتشار اخبار آن ترتیب یافت. اولین خبر مربوط به این نشست پس از عزیمت رهبران متفقین به کشورهاشان، توسط سهریلی در جلسه مشترک هیأت دولت،

انتخاب تهران برای تشکیل اجلاس رهبران متفقین، از مصوبات وزیران خارجه امریکا، انگلیس و شوروی در مسکو بود. نشست مشترک «آنتونی ایدن» و وزیر خارجه انگلستان، «کاردل هال» و وزیر خارجه امریکا و «مولوتف» وزیر خارجه شوروی در مسکو در اولین روزهای آبان ۱۳۲۲ در مسکو، مقدمه اجلاس رهبران سه کشور در تهران بود. و انتخاب تهران برای برگزاری چنین نشستی، پیشنهاد استالین بود که با موافقت روزولت و چرچیل مواجه شد.

تحقیر شاه

نشست تهران در محل سفارت شوروی برگزار شد و شاه نیز برای شرکت در نشست ناگزیر بود به سفارت برود. در جریان نشست تهران، چرچیل و روزولت حاضر نشدند به دیدار شاه بروند و تنها اجازه دادند شاه در محل سفارت با آنها به طور جداگانه دیدار کند.

اما دیدار استالین با شاه در کاخ مرمر نیز با تلاش و خواهش یکی از اطرافیان شاه به نام احمد علی سپهر (مورخ الدوله) از مسئولان سفارت شوروی صورت گرفت. به گفته مادر شاه، استالین مایل بود با روی خوش نشان دادن به شاه جوان تلاش کند او را به عنوان متحد آینده شوروی پس از جنگ جهانی دوم، به همکاری با روس ها جلب کند.

بی اطلاعی مقام های ایرانی از برگزاری نشست

با وجود آنکه واشنگتن و لندن، پیشنهاد

عاقبت وابستگی و سرسپردگی

جای خالی تهران در نشست تهران

در فاصله روزهای ششم تا نهم آذر ۱۳۲۲ و در بحبوحه جنگ دوم جهانی، تهران میزبان رهبران سه کشور متفقین یعنی فرانکلین روزولت رئیس جمهور امریکا، وینستون چرچیل نخست وزیر انگلیس و ژوزف استالین رئیس جمهور شوروی بود. این سه کشور در سال های جنگ دوم جهانی سه نشست مهم در تهران، یالتا و پوتسدام تشکیل دادند و در آنها ضمن طرح نقشه های جنگی و استراتژی نظامی خود درباره شرایط بین المللی و اوضاع جهان بعد از پایان جنگ و همچنین تقسیم ممالک جهان به مناطق نفوذ، به توافق هایی رسیدند. قسمتی از این توافق ها و قول و قرارها پس از پایان جنگ جامه عمل پوشید و برخی دیگر موجب بروز اختلاف و سوء تعبیرهایی شد که اساس اختلافات سیاسی طرفین و آغاز جنگ سرد و تقسیم جهان به دو بلوک شرق و غرب بود. نشست تهران که در چهارمین سال جنگ دوم جهانی تشکیل شد تمام وقت خود را صرف طرح نقشه های جنگی و مراحل بعدی نبرد تا شکست کامل آلمان کرد و حل مسائل مربوط به بعد از حصول پیروزی را به نشست دیگری موکول کرد.

با وجود آنکه واشنگتن و لندن، پیشنهاد مسکو را برای تشکیل اجلاس رهبران امریکا، انگلیس و شوروی در تهران پذیرفته بودند ولی به هیچ وجه دولت ایران را در جریان تصمیم خود برای تشکیل نشست در تهران، قرار ندادند و حتی از مذاکرات خود در نشست نیز خبری به مسئولان ایرانی داده نشد

